

Adresáti: dle rozdělovníku

ČÍSLO JEDNACÍ	OPRÁVNĚNÁ ÚŘEDNÍ OSOBA/LINKA/E-MAIL	LIBEREC
OD 564/2016-18/280.9/Hk KULK 28347/2018	Mgr. Karel Holina / 279 karel.holina@kraj-lbc.cz	27.3.2018

ROZHODNUTÍ

Krajský úřad Libereckého kraje, odbor dopravy (dále jen „Krajský úřad Libereckého kraje“ nebo „odvolací správní orgán“), jako správní orgán věcně a místně příslušný podle ustanovení § 40 odst. 3 písm. d) zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pozemních komunikacích“), podle ustanovení § 67 odst. 1 písm. a) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších právních předpisů, a jako nadřízený správní orgán podle ustanovení § 178 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), k rozhodování o opravných prostředcích proti rozhodnutím obcí, na základě odvolání účastníka řízení /podle ustanovení § 27 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“)/, kterým

██████████, zastoupený na základě plné moci

██████████, ze dne 14.4.2016, proti rozhodnutí Městského úřadu Raspenava, stavební oddělení, silniční správní úřad, se sídlem Fučíkova 421, Raspenava, PSČ: 464 01 (dále jen „Městský úřad Raspenava“ nebo „prvoinstanční správní orgán“), ze dne 30.3.2016 pod Č.j.: RA/2462/2015/HOR/311/5-280.8 8 a spisovou značkou: RA/2462/2015, kterým jako věcně a místně příslušný silniční správní úřad podle ustanovení § 40 odst. 5 písm. c) zákona o pozemních komunikacích (před novelou účinnou od 31.12.2015), na základě žádosti ze dne 23.11.2015, kterou podal ██████████ zastoupený na základě plné moci ██████████, v řízení o určení právního vztahu podle ustanovení § 142 odst. 1 správního řádu rozhodl (deklaroval), že na části pozemku p. č. ██████████ v katastrálním území a obci Raspenava, jehož část je vyznačena v příloze rozhodnutí, existuje pozemní komunikace kategorie veřejně přístupné účelové komunikace ve smyslu ustanovení § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích a tento právní vztah trvá od nepaměti, a kde dalšími účastníky řízení podle ustanovení § 27 odst. 1 písm. a) správního řádu jsou ██████████

Dne 23.11.2015 podal [REDAKCE], zastoupený na základě plné moci [REDAKCE] na Městský úřad Raspenava žádost o určení právního vztahu podle ustanovení § 142 odst. 1 správního řádu ve věci určení charakteru komunikace na pozemku p. č. [REDAKCE] v katastrálním území a obci Raspenava.

Městský úřad Raspenava dne 8.12.2015 oznámil účastníkům zahájení řízení o žádosti [REDAKCE], zastoupeného na základě plné moci [REDAKCE], a současně nařídil ústní jednání spojené s ohledáním na místě.

Dne 7.1.2016 provedl Městský úřad Raspenava ústní jednání spojené s ohledáním na místě potencionální účelové komunikace, o čemž byl sepsán protokol.

Dne 26.1.2016 byl do spisu založen vytyčovací náčrt i geometrický plán zpracovaný [REDAKCE]

Dne 29.1.2016 vyrozuměl Městský úřad Raspenava účastníky řízení o právu seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí.

Dne 30.3.2016 vydal Městský úřad Raspenava napadené rozhodnutí.

Dne 14.4.2016 podal [REDAKCE], zastoupený na základě plné moci [REDAKCE], odvolání proti napadenému rozhodnutí.

Dne 29.4.2016 vyzval Městský úřad Raspenava účastníky řízení k vyjádření se k podanému odvolání.

K podanému odvolání se vyjádřili [REDAKCE] Česká republika, Správa železniční dopravní cesty, státní organizace, IČ: 70994234, se sídlem Dlážděná 1003/7, Praha 1 – Nové Město, PSČ: 110 00, a Krajská správa silnic Libereckého kraje, příspěvková organizace, IČ: 70946078, se sídlem České Mládeže 632/32, Liberec VI-Rochlice, Liberec, PSČ: 460 06.

Dne 26.7.2016 vydal Krajský úřad Libereckého kraje pod č.j.: OD 564/2016-2/280.9/Hk a KULK 61902/2016 rozhodnutí, kterým odvolání [REDAKCE] zastoupeného na základě plné moci [REDAKCE] ze dne 14.4.2016 se zamítnul a napadené rozhodnutí Městského úřadu Raspenava potvrdil. Proti tomuto rozhodnutí byla podána žaloba, kterou Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka Liberec rozsudkem ze dne 23.5.2017 pod č.j.: 59 A 81/2016-62 zamítnul. Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 24.8.2017 pod č.j.: 1 As 213/2017-41 zrušil jak rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka Liberec, tak rozhodnutí o odvolání Krajského úřadu Libereckého kraje.

Krajský úřad Libereckého kraje v souladu s ustanovením § 89 odst. 2 správního řádu opětovně přezkoumal soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy, a to v mezích právního názoru uvedeného v rozsudku Nejvyššího správního soudu. Správnost napadeného rozhodnutí přezkoumává jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání, jinak jen tehdy, vyžaduje-li to veřejný zájem. K vadám řízení, o nichž nelze mít důvodně za to, že mohly mít vliv na soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy, popřípadě na jeho správnost, se nepřihlíží; tímto ustanovením není dotčeno právo na náhradu škody způsobené nesprávným úředním postupem. Odvolací správní orgán zjistil, že Městský úřad Raspenava vydal napadené rozhodnutí v rámci své pravomoci, nepřekročil meze své vymezené působnosti, avšak v řízení nebyl řádně zjištěn stav věci a rozhodnutí je tak nepřezkoumatelné.

Krajský úřad Libereckého kraje dále přezkoumal správnost napadeného rozhodnutí v rozsahu námitek uvedených v odvolání ze dne 14.4.2016 (dále jen „odvolání“) [REDAKCE] (dále též i jen jako „odvolatel“), zastoupeného na základě plné moci [REDAKCE] Odvolatel v bodě I.

odvolání shrnuje odůvodnění napadeného rozhodnutí a vyjadřuje svůj nesouhlas se závěry prvoinstančního správního orgánu; v bodě II. odvolání pak uvádí důvody podání žádosti; vlastní námitky jsou uvedeny v bodě III. odvolání a spočívají v tom, že podle odvolatele nejsou dány kumulativně čtyři znaky existence účelové komunikace, zejména pak znak nutné komunikační potřeby; v bodě IV. odvolání navrhuje [redacted] zastoupený na základě plné moci [redacted] odvolacímu správnímu orgánu změnu napadeného rozhodnutí tak, že na pozemku p. č. [redacted] v katastrálním území a obci Raspenava neexistuje veřejně přístupná účelová komunikace.

Námitky uvedené v odvolání v bodě III., kde je namítáno, že nejsou dány kumulativně znaky existence účelové komunikace odvolací správní orgán považuje za důvodné a uvádí následující.

Krajský úřad Libereckého kraje má za prokázané tři znaky existence účelové komunikace na dotčeném pozemku, a to znaky plnění účelu podle zákona o pozemních komunikacích, stálost a patrnost v terénu, souhlas vlastníka s obecným užíváním veřejností.

Nezbývá, než zopakovat z předchozího rozhodnutí o odvolání, že tři shora uvedené znaky jsou dány z následujících důvodů:

Plnění účelu podle zákona o pozemních komunikacích – posuzovaná pozemní komunikace je dopravní cestou určenou k užití silničními a jinými vozidly a chodci, včetně pevných zařízení nutných pro zajištění tohoto užití a jeho bezpečnosti, v souladu s ustanovením § 2 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích. Jde o pozemní komunikaci, která slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků, v souladu s ustanovením § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích. Jedná se zejména o spojení s nemovitostmi – budovami čp. [redacted] silnicí II/290 (ulice Fučíkova) i silnicí III/2904 (ulice Liberecká). Vzhledem k uvedeným skutečnostem došel odvolací správní orgán k závěru, že znak „*plnění účelu podle zákona o pozemních komunikacích*“ je dán.

Stálost a patrnost v terénu - předmětná pozemní komunikace je stálá a patrná v terénu, v některých částech je zpevněná šotolinou či má asfaltový kryt. Na části pozemku p. č. [redacted] (označené ve výroku napadeného rozhodnutí a jeho příloze) jsou i patrné vyjeté koleje. Toto je patrné z pokladů pro vydání rozhodnutí, zejména z protokolu o provedení ústního jednání s ohledáním na místě ze dne 7.1.2016. Vzhledem k uvedeným skutečnostem došel odvolací správní orgán k závěru, že znak „*stálost a patrnost v terénu*“ je dán.

Souhlas vlastníka s obecným užíváním veřejností - účelovou komunikací se pozemek nebo jeho část stává jeho věnováním obecnému užívání, ať již vlastníkem výslovně projeveným nebo konkludentním (tj. strpěním), aby byl pozemek takto užíván (tedy, aby byl tento pozemek či jeho část užíván jako účelová komunikace). Právní ochrana účelových komunikací je založena na ochraně veřejného zájmu. Veřejným zájmem je v tomto případě zájem na zachování obecného užívání. Pokud je účelová komunikace zřízena, je její právní status závazný i pro budoucí majitele pozemku (účelové komunikace). Ti pak nejsou oprávněni účelovou komunikací ze své vůle uzavřít. Tedy omezení vlastnického práva k pozemku ve formě veřejného přístupu na tento pozemek je způsobilé přecházet z vlastníka na vlastníka, takže není třeba souhlasu nového vlastníka, pokud byl souhlas udělen vlastníky předchozími. Tento závěr nelze v plné míře vztahovat jen na případy, kdy vlastnické právo k pozemku bylo nabyto v restituci, kdy souhlasem předchozího vlastníka není vázán vlastník, který pozemek nabyt v rámci restituce od veřejnoprávní korporace. Pokud vlastník souhlasí s tím, aby jeho pozemek byl užíván jako účelová komunikace, vychází soudní judikatura ze závěru, že vlastník pozemek k tomuto účelu věnoval, tedy věnoval jej obecnému užívání. Jestliže vlastník pozemku v minulosti, kdy pozemek začal sloužit jako účelová komunikace, s tímto

nevyslovil kvalifikovaný nesouhlas, jde o účelovou komunikaci, vzniklou ze zákona. Stačí tedy, aby vlastník strpěl užívání pozemku jako pozemní komunikace. V případě nesouhlasu musí jít o aktivní jednání. Pro posouzení konkludentního souhlasu je podstatná objektivní skutečnost, tedy již samotná existence užívané cesty (historicky, od nepaměti), nikoli pak subjektivní sdělení předchozího vlastníka či vlastníků ex post, tedy dodatečně. Vlastník pozemku, který jej věnoval obecnému užívání, však nemusí být vždy znám. To bývá pravidlem u pozemků, které jsou obecně užívány jako účelové komunikace řadu let. V takovýchto případech mnohdy nejde určit konkrétního vlastníka, jenž v minulosti pozemek obecnému užívání věnoval. Pak se vychází z předpokladu, že pozemek je jako účelová komunikace užíván od nepaměti. V průběhu správního řízení bylo zjištěno, že pozemek p. č. [REDAKCE] sloužil minimálně od roku 1993 pro občany z Liberecké ulice jako komunikační spojnice do ulice Fučíkova (např. příjezd a přístup do prodejny potravin), jak vyplývá z protokolu o ústním jednání provedeném dne 7.1.2016. V té době byl vlastníkem pozemku až do roku 1994 Pozemkový fond České republiky, od kterého jej do vlastnictví nabyt právní předchůdce současných vlastníků v rámci restitucí a vlastnil jej až do roku 2004. Přitom obecnému užíváním veřejností části pozemku p. č. [REDAKCE] (označené ve výroku napadeného rozhodnutí a jeho příloze), jako součásti účelové komunikace nacházející se i na pozemku p. č. [REDAKCE] nikdo po celou dobu nebránil. Nejedná se tedy o případ, kdy vlastnické právo k pozemku bylo nabyto v restituci od veřejnoprávní korporace se souhlasem předchozího vlastníka, kterým není vlastník (restituent) vázán. I restituent totiž, byť konkludentně, souhlasil s obecným užíváním veřejností pozemku p. č. [REDAKCE] jako součásti účelové komunikace nacházející i na pozemku p. č. [REDAKCE]. Tento stav trval i po přechodu vlastnického práva na současné vlastníky, a to do doby podání žádosti ze strany [REDAKCE] zastoupeného na základě plné moci [REDAKCE] či do doby krátce před tím. Navíc část spoluvlastníků pozemku p. č. [REDAKCE] i nadále souhlasí s užíváním jeho části jako účelové komunikace. Není ani sporu o existenci účelové komunikace na souvisejícím pozemku p. č. [REDAKCE] jenž je ve vlastnictví veřejnoprávní korporace, tj. Města Raspenava. Vzhledem k uvedeným skutečnostem došel odvolací správní orgán k závěru, že znak „*souhlas vlastníka s obecným užíváním veřejností*“ je dán.

Pokud jde o znak *nutná a ničím nenahraditelná komunikační potřeba* je třeba jej opětovně posoudit a řádně se vypořádat s námitkami týkajícími se případných alternativních cest, a to v souladu s právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 24.8.2017 pod č.j.: 1 As 213/2017-41 (viz např. odstavec 34). Bude-li to k uplatnění práv účastníků nutné, tak je třeba provést i důkaz ohledáním u alternativních cest. Při posuzování komunikační alternativy mohou nastat dvě varianty. V prvním případě, kdy alternativní cestu vlastní veřejnoprávní korporace, je předpokladem její dostatečnosti existence v terénu, právní způsobilost naplnit nutnou komunikační potřebu a fyzická způsobilost naplnit nutnou komunikační potřebu /posuzuje se typ stavby i pozemku, jejichž přístupnost je řešena (pole, zahrada, rekreační stavba, rodinný dům); dopravně technické řešení a stavební stav alternativní cesty (povrch, sklon, příp. nosnost); délka; nutnost a nákladnost případných úprav staveb či pozemků, jejichž přístupnost je řešena/. V druhém případě, kdy alternativní cestu vlastní osoba soukromého práva nebude zpravidla nutné zachovat obě cesty, přitom nelze postupovat tak, že bude zachována až „*poslední zbylá cesta*“. Kritéria pro porovnání takových cest se řídí právní způsobilostí každé z nich naplnit nutnou komunikační potřebu, jejich fyzická způsobilost (viz první případ), vůle vlastníků a menší zátěž soukromého vlastnictví (plocha cesty, počet pozemků). Alternativní cesta musí reálně existovat, nelze požadovat její zbudování. Městský úřad Raspenava bude po vrácení věci pokračovat v řízení v souladu se shora uvedeným právním názorem.

Návrhu odvolatele uvedenému v bodě IV. odvolání na změnu napadeného rozhodnutí nelze vyhovět z důvodu shora uvedených.

Krajský úřad Libereckého kraje v souladu s ustanovením § 89 odst. 2 správního řádu přezkoumal soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Dále přezkoumal správnost napadeného rozhodnutí v rozsahu námitek uvedených v odvolání [REDAKCE] zastoupeného na základě plné moci [REDAKCE] ze dne 14.4.2016, a to v kontextu právního názoru uvedeného v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24.8.2017 pod č.j.: 1 As 213/2017-41. Přitom dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí je nezákonné, vydané v rozporu se správním řádem a zákonem o pozemních komunikacích a je nepřezkoumatelné. S ohledem na tyto skutečnosti pak Krajskému úřadu Libereckého kraje nezbylo, než podle ustanovení § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu, napadené rozhodnutí Městského úřadu Raspenava ze dne 30.3.2016 pod Č.j.: RA/2462/2015/HOR/311/5-280.8 8 a spisovou značkou: RA/2462/2015 v celém rozsahu zrušit a věc se vrátit k novému projednání správnímu orgánu, který napadené rozhodnutí vydal. K tomuto závěru dospěl odvolací správní orgán na základě shora uvedených skutečností.

Poučení

Toto rozhodnutí je konečné a nelze se proti němu odvolat (viz ustanovení § 91 odst. 1 správního řádu).

Ing. Jan Čáp
vedoucí odboru dopravy

Rozdělovník:

Účastníci řízení podle ustanovení § 27 odst. 1 písm. a) správního řádu:

- [REDAKCE]
- [REDAKCE]
- [REDAKCE]
- [REDAKCE]
- [REDAKCE]
- [REDAKCE]
- [REDAKCE]
- [REDAKCE]

- [REDACTED]
- [REDACTED] 0
- [REDACTED]
- [REDACTED]

Účastníci řízení podle ustanovení § 27 odst. 2 správního řádu:

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED] 65
- [REDACTED] 65
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]

- Česká republika, Správa železniční dopravní cesty, státní organizace, IČ: 70994234, se sídlem Dlážděná 1003/7, Praha 1 – Nové Město, PSČ: 110 00 (datovou schránkou).
- Krajská správa silnic Libereckého kraje, příspěvková organizace, IČ: 70946078, se sídlem České Mládeže 632/32, Liberec VI-Rochlice, Liberec, PSČ: 460 06 (datovou schránkou).
- Město Raspenava, IČ: 00263141, se sídlem Fučíkova 421, Raspenava, PSČ: 464 01 (datovou schránkou).

Dále obdrží po právní moci rozhodnutí:

- Městský úřad Raspenava, stavební oddělení, silniční správní úřad, se sídlem Fučíkova 421, Raspenava, PSČ: 464 01 (doporučeně poštou se spisem).